

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Osztályozás

Tárgy

551.23

Hely

Idő

"1928"

Személy

Szerző:

Cím: *Előadások a régi Buda melegforrásairól*

Forrás:

Magyarország

Bn
(Hely)

1928. 12. 12.
(Idő)

(Köt. v. füz.)

(Old.)

Előadások a régi Buda melegforrásairól

A Hollós Mátyás Társaság, a budai írók, művészek és tudósok egyesülete, egyéb jelentős céljai között azt is kitűzte, hogy a budai hegyvidék rég eltemetett és ma holnap már hírből sem ismert forrásait felkutassa, feltárja és azokat, amelyek alkalmassá bizonyulnak, újra a város szolgálatába állítja. Hétfőn este tartotta első értekezletét ebben a fontos ügyben a társaság a Császárfürdő Hollós Mátyás termében. Morvay elnök röviden ismertetve az előadás-sorozat célját, átadva a szót Eperjessy István dr. fővárosi tanácsjegyzőjének, a forrás-kérdés régi lelkes kutatójának. Sorra véve a budai hegyvidék történelmi nevezetességeit, valamint azokat a, sajnos, gyér irodalmi nyomokat, amelyek Mátyás és Ulászló királyok kastélyainak emléket őrizték meg számunkra, — előbbi alkalmasint a *Lászlószky-major*, utóbbi a Ferenchalom táján feküdt, — azt fejtegette, hol fakadhattak azok a források, amelyek e két kastély, a Szépjuhászné helyén állott Pálos-kolostor, Szilágyi Erzsébet negyedszázadon át lakott nyaraló-kastélya, stb. vízszükségletét fedezték. Az egykorú leírások egybehangzó tanúsága szerint ugyanis ezek a források nemcsak az egész környéket, de még a Várat is ellátták. A török világban sem pusztultak el e források, sőt a *Kerstelner* Konrád jezsuita atya tervei szerint

1728-ban fenyőfa- és ólomcsövekkel épült vízvezetékkel is a mai Béla király-ut végén ma is csorgó Városkút táplálta. Béla királynak e kútján kívül a Svábhegy lejtőjén még néhány kútról tudunk. Legtöbbje — sajnos — már nagyon elhanyagolt állapotban van és ha egyébről nem, a följük épült házikók sürgős konzerválásáról kellene gondoskodnunk. Mátyás király budai vadászkastélyát a *Disznóő-*, a *Szarvaskút*, vagy a *Hangyaforrás* láthatta el ivóvízzel. Biztos adataink vannak továbbá arra nézve is, hogy a *Hunyadorom* tövében lévő Szarvas-vendéglő környékén is fakadtak valamikor bővizű források. Némelyikük alkalmasint meleg vizű is volt, erre vall az a történelmi tény, hogy a *Szarvas-vendéglő* helyén valamikor látogatott fürdőépületek álltak. A mai *Dániel-ut* és *Zalai-ut* sarkán és a régi villamosvégállomás (a mai Posta-épület) fölött is fakadt valamikor forrás. Ez utóbbit azonban egy földcsuszamlás eltömté. Sorra véve a *Ferenchalom*, a *Csillagpölggyi-ut* és az *Alkony-ut* sarkán, a *Szép Juhásznénál* a Pálosoknak Szent Lőrinczhez címzett hajdani kolostoránál fakadt forrásokat, Eperjessy főjegyző a *Lipótmező-Hűvösvölgy* forrásvidékét ismertette még lelkiismeretes tanulmányai alapján, amelyekben odakonkludál, hogyha mind e forrásokat ma már nem lenne is gazdaságos újból feltárni, egyikkel-másikkal könnyűszerrel meg lehetne a budai hegyvidék strandfürdőjét teremteni.

Az élénk figyelemmel kísért és meleg tapssal fogadott előadás után Tausz Béla

dr. főorvos, az Idegenforgalmi Szövetség igazgatója, olvasta fel lendületes tanulmányát Aquincumról. Ez a tudvalevően kelta eredetű telep előadó szerint elsősorban kitűnő vizének köszönhető ritka lendületű fejlődését, melynek során *Pannonia Inferior* fővárosa lett, *Hadrianus* császár alatt municipiummá, *Septimus Severus* alatt pedig kolóniává alakult. A városi élet megkapó leírása kapcsán előadó kiemelte Aquincumnak azokat az előnyeit is, melyeket a mai Budapest sem tud felmutatni. Valóságos modern értelemben vett ipari, kereskedelmi és idegenforgalmi centrummal van dolgunk, amely a modern világ város minden kellékével rendelkezett. Katonai főiskolája, színháza, cirkusza mellett, feles számban voltak gyógyfürdői is, amelyeknek hírére messze földről idesereglettek a római birodalom gyógyulást kereső polgárai. Ezek a források is, akár az előbbi előadásban említett hegyvidékiek, ma már névről is alig ismeretesek. A geológusok feladata lesz, hogy újból való feltárásukkal megteremtsek Aquincum reneszánszának legfontosabb előfeltételeit. Az értekezlet-sorozat legközelebbi programján a forrás-kérdés geológiai megvitatása szerepel, melynek előadójául az elnökség *Pávai-Vajna* Ferenc dr. főbányatanácsos-főgeológust kérte fel.